

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2002. gada 10. jūlijs
rīkojumu Nr. 405

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0086

Profesija

Parka dārznieks

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Parka dārznieks veic uzdevumus, kas saistīti ar ainavas, parku, dārzu veidošanu un kopšanu. Plāno, organizē un vada savu darbu objektā. Spēj pielietot ainavas elementu izbūvei nepieciešamās tehnoloģijas, darba paņēmienus un agrotehniskos pasākumus. Pazīst augus, prot tos pielietot un kopt. Orientējas dārza tehniskajā aprīkojumā.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba organizēšana	1.1. ievērot būvniecības normas un noteikumus; 1.2. lietot profesionālo terminoloģiju; 1.3. organizēt savu darbu; 1.4. plānot darba procesu; 1.5. lietot izvēlēto tehnoloģisko risinājumu; 1.6. lietot izvēlēto agrotehnisko risinājumu; 1.7. nodot izpildītos darbus projekta vadītājam.
2. Materiālu un tehnikas nodrošināšana	2.1. pieņemt materiālus; 2.2. izvēlēties darba rīkus; 2.3. pieteikt transportu un mehānismus; 2.4. izmantot transportu un mehānismus; 2.5. izmantot resursus efektīvi.
3. Pozitīva psiholoģiskā klimata veidošana	3.1. izmantot saskarsmes pamatprincipus; 3.2. iepazīt savus darbabiedrus; 3.3. sadalīt uzdevumus atbilstoši strādājošo kvalifikācijai; 3.4. prast uzklaut darbabiedrus; 3.5. izteikt savu atzinību darbabiedriem.
4. Sadarbība ar pasūtītāju	4.1. sarunāties ar pasūtītāju valsts valodā; 4.2. kontaktēties ar pasūtītāju kādā no svešvalodām; 4.3. izpildīt pakalpojumu; 4.4. piedāvāt risinājumu.
5. Darba aizsardzības, sanitārijas un dabas aizsardzības prasību ievērošana	5.1. ievērot darba aizsardzības un drošības tehnikas noteikumus; 5.2. ievērot personīgo un ražošanas higiēnu; 5.3. ievērot dabas aizsardzības noteikumus; 5.4. ievērot satiksmes un kustības drošības noteikumus; 5.5. sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.
6. Pašizglītošanās	6.1. piedalīties jauno darbinieku izglītošanās; 6.2. celt kvalifikāciju profesionālās izglītībasursos; 6.3. iepazīties ar speciālo literatūru; 6.4. sekot līdzi izmaiņām dārzu mākslā.

Darba vidi raksturojošie īpašie faktori

- Organizatoriskie – darbs veicams sadarbojoties ar citiem objektā nodarbinātajiem, jāstrādā kopā un jāvada 1.,2. kvalifikācijas līmeņa nodarbināto darbs.
- Fizikālie – dažādi meteoroloģiskie apstākļi atbilstoši gadalaikiem
- Bioloģiskie – ziedputekšņi, augu sulas un smarža var izraisīt alerģiju
- Ķīmiskie – saskare ar minerālmēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem

Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai – nevar būt daltonisms

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Ievākt izejas datus projekta izstrādei; • Gatavot darba zīmējumus; • Gatavot objektu apstādījumu ierīkošanai; • Veikt apstādījumu ierīkošanas darbus; • Veikt apstādījumu kopšanas darbus; • Lietot dažādas tehnoloģijas apstādījumu ierīkošanai un kopšanai; • Izmantot nozarei atbilstošu terminoloģiju latviešu un latīņu valodā; • Pazīt apstādījumos izmantojamus augus; • Grupēt augus pēc to bioloģiskajām un morfoloģiskajām īpatnībām; • Izvēlēties dārzam ekoloģiski, ekonomiski un estētiski piemērotus augus; • Lietot darbiem atbilstošas mašīnas un mehānismus; • Nodrošināt mašīnu un mehānismu izmantošanu; • Lietot dažādus augu mēslošanas līdzekļus; • Veikt augu aizsardzības pasākumus; • Ievērot ķīmisko un bioloģisko mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu uzglabāšanas un pielietošanas noteikumus; • Pielietot būvmateriālus; • Uzstādīt arhitektūras mazās formas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ievērot būvniecību reglamentējošus dokumentus; • Ievērot darba aizsardzības un drošības tehnikas noteikumus; • Ievērot dabas aizsardzības pamatprincipus; • Sausēt apkārtējo vidi; • Ievērot sanitārijas prasības; • Ievērot ugunsdrošības normas un prasības; • Strādāt ar uzņēmuma tehnisko aprīkojumu; • Strādāt un kopt darbarīkus un instrumentus; • Nodot izpildītos darbus projekta vadītājam; • Orientēties tāmēs apstādījumu ierīkošanai un kopšanai; • Strādāt ar dokumentāciju; • Orientēties dārzu un parku vēsturē; • Orientēties darba likumdošanā; • Lasīt plānus, projektus un darba zīmējumus; • Strādāt ar dārza mehānismiem; • Rīkoties ar mērniecības instrumentiem. • Lietot speciālo terminoloģiju kādā no svešvalodām - krievu, angļu, vācu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sazināties rakstveidā un verbāli; • Strādāt ātri un kvalitatīvi; • Veidot lietišķas attiecības ar darbu vadītāju; • Kontaktēties ar darbabiedriem; • Veidot labvēlīgu psiholoģisko klimatu kolektīvā; • Strādāt patstāvīgi; • Strādāt grupā; • Plānot savu darbu; • Organizēt savu darbu; • Pielietot informāciju; • Veikt neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumus; • Ievērot uzvedības kultūras normas; • Sekot līdzi jaunākajam nozarē.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmeņi		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Apstādījumos pielietojamo augu sortiments, botāniskie nosaukumi augšanas prasības			
Augļu koku un krūmu sortiments, augšanas prasības			
Dārzeņu un garšaugu kultūru augšanas prasības			
Augu fizioloģijas un botānikas pamati			
Augu stādīšanas, grupēšanas, kompozīcijas veidošanas principi, paņēmieni			
Apstādījumu veidi, to plānošanai izvirzītās prasības			
Augsnes tipi, īpašības, apstrādes īpatnības			
Augsnes aizstājēji			
Materiāli augu mulčēšanai un segšanai			
Mēslošanas līdzekļi, to lietošana			
Augu aizsardzība			
Mašīnas mehānismi un tehnoloģijas apstādījumu ierīkošanai un kopšanai			
Ceļu un laukumu segumu ierīkošanas principi, paņēmieni			
Segumu veidi, materiālu sortiments			
Arhitektūras mazo formu izbūves un uzstādīšanas principi, paņēmieni			
Arhitektūras mazo formu veidi, sortiments			
Biznesa pamati			
Tāmes apstādījumu ierīkošanai un kopšanai			
Mērniecības instrumenti, to pielietošana			
Būvniecības noteikumi, darba likumdošana			
Darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumi			
Ekoloģija, vides aizsardzība, vides kultūra			
Psiholoģijas pamati			
Datortehnikas lietošana un darbs internetā			
Zīmēšana			
Profesionālā svešvaloda			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Aivars Griķis – direktors Augu dizaina uzņēmums “AGR”; BO Valsts SIA “Bulduru dārzkopības vidusskolas” Ainavas un augu dizaina mācību priekšmetu metodiskās komisijas vadītājs
- Ilze Indriksone – direktore SIA “Tagete “
- Rinalds Rullis – direktors “Jaunbērzi apzaļumošanas firma “
- Varis Sprancmanis – izpilddirektors, SIA “Gartens”
- Dace Priedīte – iecirkņa vadītāja, PUBO “Rīgas dārzi un parki “ Zemgales priekšpilsētas

Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes eksperti:

- A.Neilande - LR Ventspils pilsētas domes Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļas pilsētu ainavu arhitekta
- A.Irbe – Turaidas muzejrezervāta kultūrvides nodaļas vadītājs, daiļdārznieks
- M.Erdmane - PUBO “Rīgas dārzi un parki galvenā speciāliste – Marketinga nodaļas vadītāja
- A.Briede - Rīgas domes Vides departamenta galvenā speciāliste

Konsultanti:

- Aivars Lasis – skolotājs, BO Valsts SIA “Bulduru dārzkopības vidusskola”
- Māris Kreicums – darbu vadītājs, SIA “JLD”
- Helga Kaukule – eksperte, Izglītības un zinātnes ministrija, Profesionālās izglītības centrs